

BERÄTTELSE

VID

FÖRENINGEN T. IS

SEXTONDE ÅRSHÖGTID

DEN 2 MARS 1877.

JEMTE

BEDOGÖRELSE FÖR INSAMLINGEN TILL »TEKNOLOGISKA INSTITUTETS
ELEVERS STIPENDIEFOND»,

INBJUDNING TILL TEKNOLOGMÖTE 1877

OCH

FÖRTECKNING ÖFVER FÖRENINGENS MEDLEMMAR.

STOCKHOLM,

TRYCKT HOS A. L. NORMANS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG,
1877.

BERÄTTELSE

FÖRENINGEN T. I.

SEXTONDE ÅRSHÖGTID

DEN 2 MARS 1877

REDOGÖRELSE FÖR INKÄMLINGEN TILL TEKNISKA INSTITUTETS
KLEVERNS STYRELSEÅRSBERÄTTELSE

INBJUDNING TILL TEKNISKA INSTITUTETS

FÖRENINGENS ÖFVERSTÄMMELSE MEDLEMMAR

STOCKHOLM
TRYCKT HOS A. J. NORRMANNS BOKTRYCKERI

Årsberättelse, afgifven inför Föreningen T. I. af dess styrelse.

Till medlemmar af Föreningen hafva sedan sista års-högtidsdagen blifvit invalda 79. Genom döden har, för så vidt till Styrelsens vetskap kommit, under samma tid Föreningen förlorat trenne af sina ledamöter, nemligen verkmästaren vid Fiskeby pappersbruk G. E. Hallgren samt eleverna vid Teknologiska Institutet A. Isæus och E. G. Hallin.

Ledamöternas antal utgör för närvarande 671, bland hvilka 193 äro elever vid Tekniska Högskolan och 478 f. d. elever vid samma läroverk. Bland de sistnämnde vistas 124 i Stockholm, 271 i landsorten och 57 utom Sverige. De öfriges 26 vistelseort är för Styrelsen obekant.

Den förändrade form, under hvilken Föreningen det senast förflutna året arbetat, har i öfverensstämmelse med den förhoppning, som Styrelsen redan i sin berättelse för 2:ne år sedan vågade uttrycka, framkallat en lifvigare verksamhet inom Föreningens sektioner. Då det just inom det skede af Föreningens utveckling, som vi nu hafva att betrakta, är för densamma af högsta vikt, att ett lifligt och sjelfständigt arbete af dessa sektioner förrättas, i det den riktning och form, som sektionsverksamheten kommer att antaga, väsentligen varder bestämmande för Föreningens; så torde det anses lämpligt att meddela några statistiska uppgifter angående sektionerna.

Den 3:dje sektionen har sedan sista högtidsdagen haft 19 sammankomster, besökta af i medeltal 24 ledamöter (högst 41, lägst 14).

De gemensamt arbetande 1:sta och 2:dra sektionerna ha under samma tid haft 24 sammankomster, besökta af — för så vidt gjorda anteckningar medgifva att döma — i medeltal 45 ledamöter (högst 76, lägst 7).

Hvad som emellertid ännu mera, än det ökade antalet

närvarande medlemmar, synes oss häntyda på ett ständigt stigande intresse för Föreningen och dess syften, är det allt mera intressanta innehåll, som sektionssammanträdena genom flera ledamöters nitiska medverkan lyckats erhålla, och hafva vi i detta hänseende att anteckna, det under året hållits å 3:dje sektionen 17 föredrag eller förevisningar med diskussioner i tekniska frågor, samt inom den 1:sta och 2:dra ej mindre än 20 föredrag, behandlande frågor af såväl tekniskt, som socialt och humoristiskt innehåll.

Då för den närmaste framtiden det för de allmänna sammankomsternas lifaktighet är mest af vikt, att samlivet inom de 1:sta och 2:dra sektionerna eger förmåga att till sig draga Föreningens yngre, vid den Tekniska Högskolan ännu studerande medlemmar, hvilka tvifvelsutän en lång tid framåt komma att utgöra den öfvervägande majoriteten äfven å Föreningens allmänna sammankomster, hvilka sistnämndas verksamhet just dessa yngre ledamöter i väsentlig grad bestämma och begränsa; så är det en synnerligen glädjande omständighet, att dessa sektioner redan nu hunnit uppsvinga sig till samma eller ännu högre lifaktighet, än den Föreningen under någon af sina yngre »glansperioder» i sin helhet företett. Bland de faktorer, som samverkat till det lyckliga resultatet i denna riktning, böra vi icke med tysthet förbigå den inverkan till ett angenämt kamratlif, som utöfvats af vår Ceremonimästares och Sånganföres nitiska bemödanden i sina respektive åtaganden, bemödanden, hvilka i förening med en inom vår krets sällspord rikedom på verkamma förmågor inom det belletteristiska författarskapet, inom målarekonsten och sången, mången gång under det flydda året förskaffat oss verkliga högtidsstunder af intellektuel njutning.

Äfven inom den 3:dje sektionen har det tvifvelsutän varit en enahanda känsla af gammalt kamratskap, som förnämligast lockat dess medlemmar att från sina skiljda bestyr samlas till rådpläggande i frågor af gemensamt intresse och till skingrande af livets små vedervärdigheter i kretsen af gamla bepröfvade vänner. Den anda af ungdomligt kamratskap, som ännu är rådande i dessa samkväm, bådär godt för denna sektionens kommande verksamhet i det allvarligare tekniska livets tjänst, om ock hittills icke uppmärksamheten kunnat oföflåtligt riktas åt detta håll. Förutom de ofvan omnämnda föredragen hafva dock flera frågor af betydelse här funnit en åtminstone förberedande behandling, till hvars specificerande vi dock ännu icke anse tidpunkten kommen.

Ett par bland dessa frågor äro likväl af den natur, att de här böra något vidröras, om ock den ena af dem redan kommit i det stadium, att den närmar sig sin slutbehandling af Föreningen i dess helhet.

Denna sistnämnda är den om högtidlighållandet instundande vår af Teknologiska Institutets då 50-åriga tillvaro och i sammanhang dermed om det af Föreningen till samma tid beslutade teknologmötet.

Vid sistl. Oktober-sammanträde tillsattes af Föreningen en Fest- och Mötesbestyrelse med uppgift att å Föreningens vägnar såväl i sin mon deltaga i anordnandet af den enkla festlighet, som den Tekniska Högskolans Direktion antogs vara betänkt på att föranstalta i anledning af läroverkets 50-åriga verksamhet, som ock att oberoende häraf anordna det beslutade mötet.

Denna komité har vid Novembersammanträdet delgifvit Föreningen grunddragen af sin plan och fått af Föreningen beviljade de för dennas realiserande nödiga medlen. Då programmet för i fråga varande anordningar ännu icke torde få anses definitivt bestämdt, finner Styrelsen lämpligast meddela detsamma först i ett senare utkommande bihang till Årsberättelsen.

En annan fråga af vikt, som under året å 3:dje sektionen uppstått och diskuterats, men ännu ej af Föreningen i dess helhet behandlats, är den om ändring af Föreningens namn. Då ett förslag i detta hänseende måste anses af beskaffenhet att böra delgifvas, så vidt möjligt är, alla Föreningens medlemmar, begagnar Styrelsen detta tillfälle att framställa detsamma äfvensom de motiver, som föranlett dess uppkomst, utan att Styrelsen dermed vill hafva uttryckt sitt obetingade instämmande i förslaget.

Teknologiska Institutet har detta år erhållit den förändrade benämningen Tekniska Högskolan. Den häntyding på läroverkets namn, som ligger i de kända initialerna T. I., har härigenom upphört. Denna omständighet utgör visserligen icke något skäl till förändring af ett namn, som för sig har en 16-årig häfd och under denna tid för mången är vordet kärt; men nekas kan dock ej, att om en namnförändring någonsin skall ifrågakomma, den lämpligaste tidpunkten härför är just den närvarande. Önskvärdheten af en sådan förändring i och för sig har flerfaldiga gånger förut blifvit uttalad. Den hvilat förnämligast på det skälet, att ett samfund, hvars uppgift i grund och botten är och alltmere varder af teknisk natur, icke bör genom sin benämning inför utanför ståendes upp-

fattning sammanblandas med ett ordenssällskap. Någon antydning om det väsentligaste föremålet för verksamheten af en Förening, som icke önskar dölja sina syften och åtgöranden för världen, bör ingå, menar man, i dess benämning. Mot en sådan åsigt har tillförene satts det skälet, att Föreningens program icke på förhand låte sig utkonstrueras, hvadan det kunde vara menligt för dess fria utveckling och i hvarje händelse vore oriktigt att gifva den ett namn, hvars innehåll möjligen ej komme att af densamma fyllas eller ock tvärtom skulle komma att visa sig för trångt för det innehåll, som kunde gifvas. Bättre då att af hvarje på förhand gifvet program vara obunden, och låta institutionen sjelf skaffa betydelse åt det för sig betydelselösa namnet.

Under Föreningens föregående utveckling tro vi, att en sådan åskådning haft fullt berättigade skäl för sig. Möjligen kunna förhållandena nu vara i detta hänseende förändrade. Måhända kunna vi nu med tillräcklig klarhet öfverskåda arten och omfånget af Föreningens framtida verksamhet för att åt densamma välja ett namn, icke för anspråksfullt, men heller icke så anspråkslöst, att det riskerar att bortkastas i hopen af lätt glömda bokstäfver.

Beträffande Föreningens allmänna sammankomster måste erkännas, att de under detta år företett något mindre lifaktighet, än man möjligen kunnat hoppas. Visserligen hafva de varit ganska talrikt besökta (af högst 180, lägst 43 medlemmar), men sysselsättningarna å dem hafva, så när som på några få föredrag och några af vår Ceremonimästare på ett särdeles lyckadt sätt arrangerade förströelser, inskränkt sig till kontrollerandet och konstaterandet af de underordnade delegationernas (sektionernas och komitéernas) åtgöranden samt till de af stadgarne föreskrifna löpande ärendenas behandling. Det synes också Styrelsen naturligt, att med det utrymme, som genom den senaste ändringen vid våra stadgar lemnades sektionslifvet, detta senare för den närmaste framtiden måste draga intresset till sig och blifva förherrskande; och att genom konstlade medel söka brådstörtadt tillintetgöra denna konsekvens har synts Styrelsen vara ett fruktlöst arbete. De allmänna sammankomsterna skola med all säkerhet komma att taga ut sin rätt i den mon detta blir för Föreningens arbeten nödigt; men det har förefallit Styrelsen, som skulle för detta ändamåls snarare vinnande ett viktigt vilkor återstå att uppfylla.

Föreningen har för sina allmänna sammankomster icke någon lämplig lokal. Att för tillfället förhålla en sådan, och detta än här, än der, medförer den öfverhøyheten, att

man icke vid besök i samlingslokalen vinner den känsla af hemmastaddhet, som sedan alldeles oresonneradt manar till besökets förnyande. Återfinner man dessutom ej bland de samlade de vänner och bekanta, man måhända förnämligast gick upp för att söka, och är dertill lokalen i och för sig otreflig, så verka dessa omständigheter i förening småningom till förminskande af i synnerhet de äldres besök. För de yngre åter, som icke kunna missträcka sig på det sällskap de önska finna, träda tydligen öfriga konsiderationer mera i bakgrunden.

Då nu emellertid de äldre medlemmarnes talrika tillstädeskommande på de allmänna sammankomsterna måste anses som ett vilkor för dessa sammankomsters rikhaltigare innehåll, har det synts Styrelsen vara ett önskningsmål, som inom en icke alltför aflägsen framtid måste uppfyllas, att Föreningen skaffar sig en fullt ändamålsenlig och tillräckligt rymlig konstant lokal.

Hvad för detta ändamål fordras är tydligtvis i första rummet förökade inkomster, och bör derföre nu Föreningens uppmärksamhet allvarligen riktas på sätten att erhålla sådana. Detta är så mycket mera af nöden, som äfven andra större utgifter för den närmaste framtiden blifva alldeles oundgängliga, ifall Föreningen skall kunna vidare fullfölja sitt program och utveckla sig i nyttig riktning. Sålunda kan det icke längre anses Föreningen värdigt, att dess alltmera i omfång växande ekonomiska och öfriga administrativa bestyr få förrättas helt och hållet utan pekuniär ersättning. En ordentlig skötsel af dessa angelägenheter kan under sådana förhållanden knappast fordras och alls icke påräknas.

Såsom af medföljande redogörelse för Föreningens ekonomiska ställning framgår, hafva under året inkomsterna varit 2,059 kr., utgifterna deremot 1,395,54, hvadan ett öfverskott uppstår af 663,46. Föreningens nu varande tillgångar uppskattas i runda tal till 8,270 kr.

Föreningen har under året blifvit ihågkommen med följande välvilliga gåfvor:

- Af föreståndaren för Näs Slöjdskolor, hr A. O. Salomon, en brochyr med titel: »Slöjdskolan och Folkskolan.»
- » Föreståndaren för Vermlands Folkhögskola, hr A. Norblad, redogörelse för skolans verksamhet under år 1875.
 - » Redaktören för Tidningen Norden, hr P. Lindell, tidningen Norden för 1876 och 77 samt kontant 76 kr., utgörande 1 kr. på hvarje inom Föreningen prenumeradt exemplar af nämnda tidning för år 1876.

	Balans af Hufvud- boken.		Saldo.		Vinst och förlust.		Slut-Balans.	
	Debet.	Kredit.	Debet.	Kredit.	Debet.	Kredit.	Debet.	Kredit.
Kassa-konto	18,243 27	18,236 94	6 33	—	—	—	6 33	—
Stockholms Ensk. Bank, Deposition D:o Upp- & Afskrift.	5,161 34	161 34	5,000	—	—	—	5,000	—
Inventarie-Konto	9,131 35	8,153 29	978 06	—	—	—	978 06	—
Matrikeln N:o 1	1,365	—	1,365	—	119 60	—	1,245 40	—
Tekniskt förlag	9	1 25	7 75	—	—	0 90	8 65	—
Litterärt d:o	146 82	80 95	65 87	—	—	63 64	129 51	—
Biblioteket	75 90	37 75	38 15	—	—	30 47	68 62	—
Institutplanschen	16	—	70	—	10	—	60	—
Fritzes Bokhandel	114 49	6	10	—	—	2	12	—
Ullgrens gravvård	5	54 92	59 57	—	—	—	59 57	—
Tidskrifters Konto	25	28 05	—	23 05	—	—	—	23 05
Diverse utgifter	222 71	30 25	—	5 25	—	—	—	5 25
Hyra och omkostnader för Lokalen	1,507	279 09	1,227 91	—	222 71	—	—	—
Reparat af Lokalen	279 09	—	279 09	—	—	—	—	—
Årsberättelsen 1876	257 08	132 50	—	—	279 09	—	—	—
Intresse-Konto	62 77	207 91	—	—	124 58	—	—	—
Stipendiefonden	213 51	6,146 19	—	145 14	—	—	—	—
Riksbanken, Deposition	6,000	—	6,000	—	—	—	—	—
f. d. Lånefonden	766 95	1,766 95	—	1,000	—	—	—	6,000
Byggnadskassan	—	1,290 01	—	1,290 01	—	—	—	1,000
Allmänna d:o	—	5,442 21	—	5,442 28	—	—	—	1,290 01
Kassornas Konto	5,410	—	5,410	—	—	—	—	3,700 54
Kapital-Konto	—	7,026 61	—	7,026 61	580 55	—	—	—
Summa	49,082 28	49,082 28	20,865 02	20,865 02	2,564 11	2,564 11	19,558 69	19,558 69

- Af Redaktören för Teknisk Tidskrift, hr W. Hoffstedt, Teknisk Tidskrift för 1876 och 77.
- » Redaktören för Ingeniör-Föreningens Förhandlingar, hr Professor C. A. Angström, Ingeniör-Föreningens Förhandlingar för 1876 och 1877.
 - » Läraren vid Tekniska Högskolan, hr J. O. Andersson, af honom författad Lärobok i »Geodetisk mättningskonst.»
 - » Löjtnanten vid Kongl. Uplands Regemente, hr W. T. Unge, af honom författad »Öfversigt af de europeiska härarnes nuvarande eldvapen.
 - » Fabriksidkaren, hr Helge Palmcrantz, beskrifning på franska språket öfver den af honom inventerade kulsprutan jemte dertill hörande ritningar.
 - » Fabriksidkaren, hr J. N. Tengelin, åtskilliga kataloger och handlingar angående f. d. Polytekniska Föreningen.
 - » Vaktmästaren vid Tekniska Högskolan, hr F. W. Dahlgren, en fullständig samling af Teknologiska Institutets kataloger.
 - » Föreståndaren för »Patent- och Agenturbyrå» i Stockholm, hr L. A. Groth, en snällkopieringspress.
 - » Professorskan, enkefru A. Nycander, fullständiga dekorationer till en sällskapsteater.
 - » Medlemmar af Föreningens sångkör, en värdefull taktpinne.
 - » Eleven vid Tekniska Högskolan, hr E. Ek, 2:ne häften operapotpourrier för sång och piano.

Till och med nedanstående dag, har Föreningen, sedan senaste bokslutet af den 30 Mars 1876, haft följande inkomster och utgifter:

Inkomster:

Allmänna Kassan	1,548: 57
Byggnadskassan	231: —
Förlag af böcker	43: 80
Intresse-konto	235: 63
Summa	2,059: —

Utgifter:

Hyra och omkostnader för Lokalen	1,049: 28
Diverse omkostnader.....	244: 81
Inventarie-konto.....	96: 45
Ullgrens grafvärd	5: —
Summa	1,395: 54

Inkomsterna öfverstiga utgifterna med.....	663: 46
Lägges härtill Föreningens kapital den 30 sistlidne Mars	7,607: 16
är Föreningens förmögenhet denna dag S:ma Kronor	8,270: 62

Stockholm den 31 Januari 1877.

Räkenskapsföraren.

Till Tecknarne af bidrag för "Teknologiska Institutets Elevers Stipendiefond."

I öfverensstämmelse med en i Föreningen T. I:s senaste Årsberättelse intagen skrifvelse, med ofvanstående öfver-skrift, få inbjudarne till teckning af ifrågavarande Stipendiefond nu meddela efterföljande redovisning för de till den 28 Februari 1877 inlutne medlen.

Af denna synes, att 288 listor inkommit med derå tecknade bidrag, utgörande tillsammans 12,157 kronor 49 öre, samt att 155 listor inkommit utan bidrag. Då sedan den 25 Februari 1876 ytterligare 59 listor blifvit utsända, utgör sammanlagda antalet utsända listor 690. Återbekomna, jemte de såsom bortkomna anmälda listorna, utgör 443, således finnas 247 listor ännu utelöpande.

Under sådana förhållanden, och då inbjudarne ovilkorligen måste till Föreningen T. I. aflemna slutredovisning för de till fonden insamlade medlen före dess allmänna Majsammankomst, på det att denna slutredovisning skall kunna jemte den insamlade fonden till Tekniska Högskolans Styrelse öfverlemnas vid den blifvande halfsecularfesten, så hafva inbjudarne beslutat, att anse insamlingen till fonden afslutad med den 1 nästkommande Maj, samt att derföre de medel, som inflyta efter denna dag visserligen jemte det förut inkomna beloppet till Tekniska Högskolans Styrelse vid ofvannämnda tillfälle öfverlemnas, dock utan att redovisning för dessa medel annat än i en summa kommer att i ofvannämnde slutredovisning intagas.

Med anledning häraf få inbjudarne härmed uppmana de personer, som ej ännu insändt sina listor, att *ofördröjligt* insända desamma jemte derå tecknade bidrag, eller att ifall listorna förkommit, insända anmälan derom, i hvilket fall bidragen å denna anmälan torde antecknas.

Inbjudarne kunna vid afgifvandet af denna redogörelse ej underlåta, att begagna tillfället för att härmed framföra sina tacksägelser till alla dem, som redan bidragit till det

Inbjudning

till

Teknologmöte i Stockholm

i början af Juni 1877.

Behovet för utföware eller idkare af sinsemellan likartade vetenskaper, yrken eller befattningar, att sammankomma till möten, för att öfverlägga om gemensamma angelägenheter, sträfvanden och önskningsmål, har blifvit allt mera allmänt känt och erkänt. Sådana möten förekomma derföre numera af så mångfaldig art och så ofta, att man har börjat benämna vår tid: »mötenas tid». Utan tvifvel ligger ock uti mötesidéen en stor betydelse för den friare forskningen och utvecklingen inom vetenskaperna, konsterna, industrien och det allmänna sociala lifvet. Industriens idkare och målsmän i allmänhet hafva visserligen äfven för sig på senare tiden varit i tillfälle, att på den praktiska åskådningens väg såväl nationerna emellan, som inom hvarje land för sig meddela hvarandra sina erfarenheter och framsteg; men hvad Sverige beträffar, hafva dessa åskådningsmöten eller utställningar, med få undantag varit afsedda för idkare af jordbruksindustrien och hvad som ligger denna nära. Mellan jordbruksidkarne, hvilka uti landtbruksakademien ega en gemensam sammanhållningspunkt, målsman och rådgifvare, försiggår dessutom ett ganska lifligt utbyte af meddelanden vid de i förening med utställningarne anordnade sammankomster för öfverläggningar såväl vid de allmänna landtbruksmötena som vid Hushållningssällskapernas årliga möten.

Det är ock gifvet, att idkare af landets första hufvudnäring förr och mera än öfriga industriidkare måst känna behof af, och ega kraft till, att erkänna och förverkliga idéen om gemensamhet i intressen och sträfvanden, utan afseende på inbördes konkurrens.

Idkare af den andra modernäringen, bergsbruket, ega uti Jernkontoret sin sammanhållningspunkt och hålla genom sina ombud möten och öfverläggningar uti samma tidsenliga syfte som jordbrukarne.

Äfven idkarne af den urgamla handtverksindustrien hafva af nyare förhållanden manats, att, utan afseende på en hvars särskilda yrke, sammankomma till gemensamma öfverläggningar rörande denna industris önskningsmål och särskildt dess behof af skydd genom lagar gentemot konkurrenter samt egna adepter och arbetare.

En mycket mångsidig afdelning af industriell verksamhet och numera af stor betydelse är den rent tekniska, eller den, till hvars utfövande i första rummet erfordras kännedom i de tekniska vetenskaperna och deras tillämpning och till hvilken omedelbarligen anknyter sig ingeniörväsendets alla grenar. Denna afdelning, om den så kan kallas, innefattar i sig hela den praktiska teknologien. Teknologiens idkare hafva dock, såsom sådana, hittills i regel saknat någon annan sammanhållning sinsemellan, än den, som kan ligga uti minnet af ett angenämt kamratlif, under vistelsen vid det tekniska läroverk, der en hvar studerat. Icke heller hafva dem emellan kommit till stånd några allmänna regelbundna möten. Detta förhållande torde finna sin förnämsta förklaringsgrund deri, att denna del af industriell verksamhet i större omfattning är jemförelsevis ny i vårt land och måste vara det, då endast femtio år förflutit sedan den första tekniska skola inrättades, och endast ett fjerdedels sekel sedan från denna skola, såsom ett läroverk af högre ordning, några elever utgingo i det praktiska lifvet.

Behovet af en sammanslutning mellan de Svenska Teknologerna har dock tydligen gifvit sig tillkänna derigenom, att föreningar för sådant ändamål tid efter annan blifvit bildade, och hade den år 1855 i Stockholm stiftade »Teknologernas förening» 1858 inbjudit till ett teknologmöte. Resultatet af detta möte blef bildandet af en svensk *Polyteknisk förening*, i hvars program ingick, att hvar tredje år föranstalta allmänna teknologmöten. Detta syfte kunde dock under då varande förhållanden icke förverkligas.

Den tekniska undervisningens och praktiska verksamhetens rastlösa utveckling under det näst förflutna och innevarande decenniet föranleder till antagandet, att tiden nu kan vara inne att ånyo taga initiativet till teknologmöten. Då dertill särskildt kommer, att Sveriges första tekniska läroanstalt, *Teknologiska Institutet*, började sin verksamhet den 6 Juni 1827 och således samma dag i år verkat i jemt femtio år; att läroverket på samma gång under benämning *Tekniska Högskolan*, faktiskt inträder i ett nytt skede, med ett mera omfattande undervisningsprogram, samt att denna för läroverket så betydelsefulla dag kommer att på ett en-

kelt sätt högtidlighållas, hvarvid den af »Föreningen T. I.», hufvudsakligen bland läroverkets för detta och nu varande elever insamlade stipendiefonden kommer att till Tekniska Högskolan öfverlemnas, har **Föreningen T. I. ansett lämpligt, att inbjuda till ett Teknologmöte, att hållas i Stockholm några af de första dagarne nästkommande Juni, blifvande den närmare bestämda tidpunkten samt lokalen för mötet framdeles i allmänna tidningarne tillkännagifna.**

Föreningen inser mer än väl, att ett sådant mötes skulle kunna blifva af större intresse och mera omfattande gagn om mötet redan nu kunde blifva ett allmänt svenskt eller skandinaviskt teknologmöte; men, då föreningen vid denna sin första inbjudning i ifrågavarande syfte, icke utan den erfarenhet, som å mötet kommer att vinnas, tilltror sig, att såsom anordnare och ledare kunna fylla de vid en mera omfattande inbjudning fästade anspråk och med serskildt afseende på tidpunktens ofvan påpekade serskilda betydelse, har det ansetts lämpligast att för denna gång **inbjuda till deltagande i mötet endast Kongl. Teknologiska Institutets för detta och nu varande Styrelse, Lärare och Elever**, under förklarande likväl, att hinder ej möter för andra personer, som derför kunna vara serskildt intresserade, att i mötet deltaga, om anmälan derom sker före mötets början.

I den förhoppning, att ej blott det allmänna intresset utan äfven minnet af vistelsen vid det gamla läroverket och det tillfälle, som genom Teknologiska Institutets omedelbart förut inträffade 50-årsfest erbjudes, att sammanträffa med gamla kamrater, skall föranleda ett stort antal teknologer att från skilda håll och verkningskretsar infinna sig, vågar Föreningen äfven hysa den förhoppning, att mötet, ehuru på sätt äfven nämnd är, begränsadt, skall komma att räkna kunskapsrika och erfarna deltagare ur alla grenar af teknisk verksamhet, och sålunda blifva af den betydelse, att genom detta möte idéen om teknologmötens gagn må än vidare utvecklas och gifva anledning till denna idés mera omfattande förverkligande för framtiden.

Förutom den anledning till öfverläggningar å mötet, som omedelbart framgår ur det ofvan sagda, hafva följande öfverläggningsämnen blifvit föreslagna:

Om den högre tekniska bildningens förhållande till landets industri.)*

Är den tekniska undervisningen inom landet nu på ett fullt ändamålsenligt sätt ordnad och meddelar den Tekniska

*) Motivering intagen bland förhandlingarne.

Högskolan undervisning i alla de ämnen, som man kan fordra att en teknolog bör känna?)*

Utfaller svaret härpå i ena eller båda delarne nekande, hvad bör då göras för att afhjelpa bristerna?)*

Har ej erfarenheten i det praktiska lifvet gifvet skäl för den åsigten, att den högre tekniska bildning, som vid Tekniska Högskolan meddelas, först då kan blifva till verkligt gagn för så väl individen som samhället, när för inträde till läroverket fordras, att den sökande eger en viss tids praktik; eller bör denna praktik förläggas under lärotiden vid detta läroverk?

Hvarigenom kan på ett kraftigt sätt motverkas det missbruk så kallade extra elever från Tekniska Högskolan (Teknologiska Institutet) göra af möjligen derifrån erhållna betyg till förfång för de från samma läroverk utexaminerade ordinarie eleverna?

Kunna och böra några åtgärder vidtagas för beredande af understöd åt tillfälligtvis arbetslösa teknologer?

Vore ej lämpligt, att från Tekniska Högskolan (Teknologiska Institutet) utexaminerade elever öfverenskommo om någon bestämd tidskrift, hvori de, då så ansåges nödigt eller önskvärdt, voro i tillfälle att uttala sina åsikter i frågor af gemensamt intresse samt att meddela praktiska erfarenhetsrön etc.?

Huru förhåller det sig inom industrien med det intellektuella arbetets rätt till erkännande af arbetsgifvare; är denna rätt betryggad, eller om ej så är, kan något göras för att den må blifva det?

Tillgodogör man vid anläggandet af industriella anläggningar allt hvaraf teorien är mäktig, för att på förhand genom en väl utarbetad plan söka undvika alla sådana misslag, som kunna förebyggas; och om ej så är förhållandet, är anledningen dertill att finna hos kapitalisterna i deras bristande insigt af vigten härutaf, samt i deras deraf följande obenägenhet att bekosta utarbetandet af sådana planer?

Hvilka grunder böra vara gällande för bestämning af priset på sådant ingenjörarbete, som består i verkställande af undersökningar och planers utarbetande m. m.; och om några sådana kunna fastställas, vore det då önskligt, om i sammanhang dermed en taxa blefve utarbetad?

*) Motivering intagen bland afhandlingarne.

Anser mötet utsigt förefinnas att kunna åstadkomma en öfversigt af svenska industriens storlek, omfattning och ståndpunkt genom att för sådana ändamål bilda en association bland alla från Tekniska Högskolan (Teknologiska Institutet) utexaminerade elever och andra, som därför kunna hysa intresse?

Huru skall man i vår lagstiftning kunna undanröjda de förvecklingar och den oreda, som uppkomma genom derstädes begagnade, ej bestämdt definierade tekniska begrepp och benämningar?

Hvad har bolagsverksamheten utöfvat för inflytande på industriens utveckling; är detta inflytande förenadt med någon fara, samt hvad är i sammanhang härmed viktigast, att vid bolagsordningar uppmärksamma?

Hvilka fordringar bör man ställa på maskinagenter och huru bör en agenturverksamhet vara beskaffad, för att på en gång tillfredsställa industriens och allmänhetens fordringar?

Om önskligheten af periodiskt återkommande teknologmöten och sättet för åvägabringandet häraf.

Anmälan om deltagande i mötet, äfvensom ytterligare förslag till öfverläggningsämnen, helst åtföljda af motivering eller en förberedande skriftlig utredning, böra vara till Föreningens Sekreterare insända senast den 1 instundande Juni, dock deltagare i mötet obetaget, att vid dettas början äfven framställa förslag till diskussionsämne, och skola under-tecknade, af Föreningen utsedda Mötesbestyrelse, så fort omständigheterna medgifva, på lämpligt sätt delgifva programmet för mötet.

Stockholm den 26 Mars 1877.

Å Föreningen T. I:s vägnar

Joh. Ohlsson, E. A. Wiman, W. Hoffstedt,
Th. Winborg, J. H. G. Fredholm, A. W. Cronquist,
P. Lindell, J. O. Andersson,
C. Gottf. Rystedt, J. M. Lundvall, H. Ellvin,
O. E. Westin, D. J. Tengelin,
N. O. W. Rahm, H. Groth, C. E. A. Wessblad.

Tjenstemän och Ledamöter i Föreningen T. I.

Inspektör:

Ohlsson, J.

Tjenstemän:

Styrelse: Wiman, E. A., *Ordförande*.
Cronquist, A. W., *vice Ordförande*.
Rystedt, C. G., *Sekreterare och Räkenskapsförare*.
Lindell, P. G., *3:dje sektionens sekreterare*.
Lundvall, J. M., *Inkasserare, 1:sta och 2:dra sektionernas Sekreterare*.
Ellvin, H., *Inventarieförvaltare, 1:sta och 2:dra sektionernas vice Sekreterare*.
Suppleanter: Tengelin, D. J.
Westin, O. E.
Rahm, N. O. W.

Ceremonimästare: Wessblad, C. E. A.

Sånganförare och Kapellmästare: Groth, H. K.

I 1:a och 2:a Sektionerna: Wessblad, C. E. A., *Ordförande*.
Rahm, N. O. W., *vice Ordförande*.
Lundvall, J. M., *Sekreterare*.
Ellvin, H., *vice Sekreterare*.
I 3:e Sektionen: Hoffstedt, W., *Ordförande*.
Rystedt, C. G., *vice Ordförande*.
Lindell, P., *Sekreterare*.

Ledamöter:

A.

Abelin, R. Z., Civil-Ingeniör, Göteborg.
Abrahmsén, C. G. O., Ritare hos Ingeniör Wiman, Sthlm.
Abrahamsson, A. F., Maskinagent, firma: A. Oterdahl & Co, Malmö.
Afzelius, A. G., Extra elev vid Tekn. Högskolan, Sthlm.